

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
3802438	Kok / Eeftink	GRI	Schelberg
ONDERWERP			
3802438 - Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2024			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGELO BESLUIT:

De gemeenteraad besluit:

1. De Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2024 vast te stellen;
2. De Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2024 met terugwerkende kracht per 01-01-2024 in werking te laten treden;
3. de Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2019 gelijktijdig in te trekken.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

De gemeenteraad heeft de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2024 vastgesteld. Daarin worden de arbeidsvoorwaarden voor raads- en commissieleden van de gemeente Hengelo geregeld.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGELO,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	AFDELING	PORT. HOUDER
3802438	Jacqueline Kok	GRI	
ONDERWERP			
3802438 - Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2024			

BESLUIT

De gemeenteraad besluit:

1. De Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2024 vast te stellen;
2. De Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2024 met terugwerkende kracht per 01-01-2024 in werking te laten treden;
3. De Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2019 gelijktijdig in te trekken.

INLEIDING

De VNG heeft een nieuwe Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden opgesteld.

Naar aanleiding van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers 2019 heeft de VNG in 2019 een model Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden opgesteld. Hengelo heeft op basis van de model verordening van de VNG in 2019 de Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2019 vastgesteld. In 2024 moet de verordening in verband met enkele tekstuele wijzigingen, indexering en een wijziging in de Gemeentewet opnieuw worden vastgesteld.

ARGUMENTEN

1.1 De VNG heeft geadviseerd wijzigingen in de Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2019 aan te brengen

De VNG heeft een aantal wijzigingen aangebracht in de Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden en gemeenten geadviseerd deze wijzigingen, voor zover relevant, in de lokale Verordeningen over te nemen.

1.1.1 Artikel 2 (Vergoeding leden bijzondere commissie) is toegevoegd

In artikel 2 wordt geregeld dat leden van een bijzondere raadscommissie gedurende de activiteiten van die commissie een vergoeding van € 139,90 per maand ontvangen. In 2019 kende Hengelo geen bijzondere commissies, reden dat dit artikel niet was opgenomen in de Verordening. In 2024 is er in het kader van de herbenoeming van de burgemeester wel een bijzondere commissie actief.

1.1.2 In artikel 3 (Reis- en verblijfskosten raads- en commissieleden buiten het grondgebied) is een bepaling toegevoegd.

Tot 2022 bood de Gemeentewet geen grondslag om reiskostenvergoeding aan reiskosten buiten het grondgebied op te nemen in de Verordening. De Gemeentewet is in 2022 zodanig aangepast dat er een grondslag is voor vergoeding van alle dienstreizen. Daarom wordt dit ook toegevoegd in de Verordening.

1.1.3 De artikelen over scholing en loopbaan oriëntatie zijn In Hengelo niet opgenomen in de Verordening en dus ook niet gewijzigd.

Scholing en loopbaan oriëntatie loopt in Hengelo via het Griffie budget en de fractiebudgetten. Hiervoor is gekozen om flexibeler keuzes te kunnen maken en niet vast te zitten aan in de Verordening genoemde bedragen.

1.1.4 In artikel 5 (Informatie- en communicatiemiddelen raads- en commissieleden) is de voorgestelde wijziging niet overgenomen

In Hengelo is het niet mogelijk om na afloop van de raadstermijn ter beschikking gestelde devices over te nemen. Deze mogelijkheid is daarom niet toegevoegd.

1.1.5 In artikel 8 (Betaling en declaratie van onkosten) is een bepaling toegevoegd

Wanneer een raads- of commissielid recht heeft op vergoeding van een forfaitair bedrag zijn hiervoor niet langer bewijsstukken vereist.

2.1 De wijzigingen zijn van kracht vanaf 01-01-2024

Door omstandigheden (achterstand wegens ziekte) wordt de Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden in september 2024 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Omdat de wijzigingen van kracht zijn vanaf 01-01-2024 moet de ingangsdatum met terugwerkende kracht 01-01-2024 zijn.

3.1 De Verordening Rechtspositie 2019 moet gelijktijdig worden ingetrokken

Met de vaststelling van de Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2024 vervangt deze de Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2019. De Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden moet daarom gelijktijdig worden ingetrokken.

KANTTEKENINGEN

1.1 Het gaat hier om een advies van de VNG

Het is geen verplichting om de wijzigingen over te nemen. Maar als dit niet gebeurt staan niet de juiste bedragen in de Verordening. Bovendien is de bepaling over dienstreizen die raadsleden buiten het grondgebied maken dan niet langer in overeenstemming met de Gemeentewet.

VERVOLG

Nadat de Gemeenteraad akkoord is, is de Verordening Rechtspositie 2019 ingetrokken en de Verordening Rechtspositie 2024 van kracht. Vergoeding van de activiteiten van leden van de bijzondere raadscommissie en vergoeding van dienstreizen die raadsleden vanaf 01-01-2024 maakten in het kader van hun raadslidmaatschap zullen met terugwerkende kracht tot 01-01-2024 worden vergoed.

BIJLAGEN

- *Bijlage 1: 20240206-ledenbrief-wijziging-model-verordening-rechtsspositie-raads- en-commissieleden-en model-regeling-rechtspositie burgemeester en wethouders*
- *Bijlage 2: Lbr24004-bijlage-1-was-wordt-tabel-wijziging-model-verordening-rechtspositie-renc-v20240131*
- *Bijlage 3: Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden 2024*

Verordening rechtspositie Raads- en commissieleden 2024

De raad van de gemeente Hengelo:

Gelezen het voorstel van het presidium van 23 september 2024;

Gelet op de artikelen 95, eerste en tweede lid, 96, eerste en tweede lid, en 97, 98, 99 van de Gemeentewet en de artikelen 3.1.1, vijfde lid, 3.1.3, eerste lid, 3.1.4, eerste lid, 3.1.8, eerste lid, 3.1.9, eerste lid, 3.3.2, 3.3.3, tweede lid, 3.4.1, eerste lid, en 3.4.2 en 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers;

Besluit vast te stellen de volgende verordening: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2024 gemeente Hengelo.

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. commissielid: lid van een commissie als bedoeld in de artikelen 82, 83 en 84 van de Gemeentewet, dat niet tevens raadslid is of ambtenaar die als zodanig tot lid van een commissie is benoemd.
- b. griffier: de griffier, bedoeld in artikel 107 van de Gemeentewet.
- c. raadslid: lid van de gemeenteraad, bedoeld in artikel 14 van de Gemeentewet.

Artikel 2 Toelage raadslid bijzondere commissie

Een raadslid dat lid is van een bijzondere commissie als bedoeld in artikel 3.1.4, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale ambtsdragers wordt voor de duur van de activiteiten van de commissie een toelage toegekend van € 139,90 per maand.

Artikel 3. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente

1. Voor reizen als bedoeld in artikel 3.1 van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers en artikel 3.1.7 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers worden aan een raads- of commissielid vergoed:
 - a. de kosten voor het gebruik van openbaar vervoer;
 - b. bij gebruik van een eigen vervoersmiddel het maximumbedrag dat door een werkgever aan een werknemer per afgelegde kilometer onbelast kan worden verstrekt alsmede de parkeer- of stallingskosten, veerkosten en tolkosten;
2. Boetes en naheffingsaanslagen voor parkeren worden niet vergoed.
3. Als een raadslid of commissielid een functionele beperking heeft, kan incidenteel een voor de beperking geschikte vervoersvoorziening worden vergoed of ter beschikking worden gesteld.
4. De noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfkosten die een raadslid of commissielid maakt in verband met reizen, gemaakt voor de uitoefening van de functie, worden ten laste van de gemeente vergoed.

Artikel 4. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

1. Een raads- of commissielid heeft recht op deelname aan niet- partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van zijn functie als bedoeld in artikel 3.3.3. Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, welke scholing de gemeente (door tussenkomst van de burgemeester en/of de griffier) aan alle raads- en commissieleden aanbiedt;
2. Algemene niet- partijpolitiek georiënteerde scholing als bedoeld in lid 1 wordt door tussenkomst van de burgemeester en/of de griffier aangeboden, gehoord de fractievoorzitters;
3. Vergoeding van niet- partijpolitiek georiënteerde scholing als bedoeld in dit artikel vindt plaats uit het beschikbare griffiebudget.

Artikel 5. Informatie- en communicatievoorzieningen raads- en commissieleden

1. Een raads- of commissielid tekent een bruikleenovereenkomst wanneer hem ten laste van de gemeente voor de duur van de uitoefening van zijn functie informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking worden gesteld bedoeld in artikel 3.3.2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Het college stelt het model van de bruikleenovereenkomst vast.
2. Een raads- of commissielid levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente.

Artikel 6. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

1. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.
2. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze verordening, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.

Artikel 7. Betaling vaste vergoedingen

Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van de vergoeding van commissieleden, bedoeld in artikel 3.4.1. van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers driemaandelijks plaats met inachtneming van een vergoeding per bijgewoonde vergadering.

Artikel 8. Betaling en declaratie van onkosten

1. Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van kosten die op grond van deze verordening voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door betaling vooruit uit eigen middelen.
2. Een aanvraag voor vergoeding van kosten moet voorzien van bewijsstukken digitaal via selfservice in Youforce worden ingediend. Voor uitbetaling in de lopende maand moet de aanvraag uiterlijk de tiende van die maand zijn ingediend. Op andere wijze ingediende aanvragen worden niet in behandeling genomen.
3. Het vereiste om bewijsstukken te overleggen geldt niet wanneer de vergoeding een forfaitair bedrag betreft.

Artikel 9. Intrekking oude verordening

De Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015 (raadsbesluit d.d. 18 november 2018) en de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015, 1^e wijziging (raadsbesluit d.d. 30 januari 2019) worden ingetrokken.

Artikel 10. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na de datum van publicatie van het Gemeenteblad waarin deze verordening wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2024.

Artikel 11. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2024

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van de gemeente Hengelo van2024,

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2024

ALGEMEEN DEEL

Wettelijke regelingen

In de wet en nadere regelgeving zijn alle van belang zijnde onderwerpen geregeld betreffende de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van raads- en commissieleden alsmede de financiële voorzieningen moet worden geregeld bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Deze nader regeling is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers zijn de (onkosten)vergoedingen nader uitgewerkt.

Hoofdpijnen gemeentelijke verordening

In deze verordening zijn alleen bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van raadsleden en leden van gemeentelijke commissies zover die niet dwingend geregeld zijn in hogere wet- en regelgeving. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Bij de laatste moderniserings- en harmoniseringsoperatie (Staatsblad 15 oktober 2018), betreffende de rechtspositiebesluiten voor decentrale politieke ambtsdragers zijn er wederom een aantal bepalingen imperatief in hogere wet- en regelgeving vastgelegd. De overweging hierbij is dat het bestuurlijk wenselijk is om de voorzieningen zoals vergoedingen, tegemoetkomingen en andere rechtspositionele aanspraken voor decentrale politieke ambtsdragers dwingendrechtelijk in hogere wet- en regelgeving vast te leggen om politieke discussies te voorkomen. Dit betekent dat er voor gemeenten minder ruimte is om lokaal bij verordening van wettelijke regelingen af te wijken. Het ministerie van BZK publiceert jaarlijks circulaire waarin artikelen uit het Rechtspositiebesluit en de onderliggende Regeling wijzigen. Deze wijzigingen kunnen van invloed zijn op (bedragen in) de gemeentelijke verordening.

Indien een gemeente besluit om bij verordening voorzieningen voor politieke ambtsdragers te regelen, zijn een aantal regels van belang.

In artikel 99 Gemeentewet is bepaald dat 'buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend', ontvangen de leden van de raad en/of door de raad ingestelde commissie (in de zin van artikel 82, 83 of 84 Gemeentewet) als zodanig geen andere vergoedingen en tegemoetkomingen ten laste van de gemeente. Deze verordening vormt een (nadere) uitwerking van de bij of krachtens de wet toegekende vergoedingen en tegemoetkomingen.

De arbeidsverhoudingen en fiscale positie

Raadsleden en commissieleden hebben geen dienstbetrekking bij de gemeente. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij voor zover het betreft het raadslidmaatschap niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW) en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Omdat er geen sprake is van een dienstbetrekking vallen raads- en commissieleden niet onder de Wet op de loonbelasting 1964 maar worden hun inkomsten belast in de Wet inkomstenbelasting 2001. Wel kunnen raads- en commissieleden opteren voor de loonbelasting als voorheffing door samen met de gemeente te kiezen voor het fictief werknemerschap, het zogenaamde opting-in. Het fictief werknemerschap kan worden aangevraagd met behulp van een 'opting-in verklaring' bij de Belastingdienst.

Als de raads- en commissieleden en gemeente niet kiezen voor het fictief werknemerschap, dan geldt dat de onkostenvergoedingen en raadsvergoeding als inkomsten moeten worden verantwoord en mogen de (beroeps)kosten die worden gemaakt worden afgetrokken. Het resultaat zal het raads- of commissielid moeten verantwoorden in de aangifte inkomstenbelasting, onder de post inkomsten uit overige werkzaamheden. De gemeente dient jaarlijks alle betalingen en verstrekkingen voor de raads- en commissieleden die niet als fictief werknemerschap te kwalificeren zijn op grond van deze verordening aan de Belastingdienst doorgeven middels een formulier IB-47. Omdat raads- en commissieleden op persoonlijke titel worden gekozen, zijn zij niet aan te merken als (fiscaal) ondernemer. Er hoeft dan ook geen VAR-verklaring / Modelovereenkomst ZZP overgelegd te worden aan de gemeente.

De Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is niet van toepassing op raads- en commissieleden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2 Toelage lid bijzondere commissie van raadsleden

Voor de hoogte van de toelage voor het lidmaatschap van de bijzondere commissie geldt een vast bedrag van € 139,90 per maand. Het bedrag wordt naar rato van de duur van de activiteiten toegepast. Zolang een commissie 'slapend' is, althans niet actief, ontvangen de leden geen toelage. Niet de duur van het lidmaatschap is van belang maar de duur van de activiteiten.

Artikel 3. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente

Volgens artikel 96, in samenhang met artikel 97, van de Gemeentewet kunnen kosten voor (dienst)reizen buiten het grondgebied van de gemeente alleen op basis van een verordening van de gemeenteraad worden vergoed. In deze bepaling is bij verordening geregeld dat raads- en commissieleden een vergoeding van de reis- en verblijfkosten voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente kunnen krijgen ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur. Onder reizen "buiten de gemeentegrenzen" kunnen ook de buitenlandse dienstreizen worden geschaard. De naar redelijkheid gemaakte reis- en verblijfkosten voor dienstreizen in het buitenland, die door of vanwege de gemeente zijn georganiseerd komen ook voor vergoeding in aanmerking. De vergoeding voor noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte verblijfkosten is niet nader ingevuld en is een lokale aangelegenheid per gemeente. Omdat in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers verder geen eigen vergoedingsregeling is opgenomen, kan aansluiting worden gezocht bij de vergoedingsregelingen voor wethouders. Vergoeding vindt plaats op basis van openbaar vervoer 2^e klasse tenzij er zwaarwegende redenen zijn om 1^e klasse te reizen.

Artikel 4. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

Dit artikel regelt de mogelijkheid om niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van het ambt van raadslid te vergoeden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een cursus debatteren of een cursus effectief voorzitten voor de leden van het presidium. Een deel van de scholing voor raads- en commissieleden loopt via het griffiebudget en een ander deel van de scholing loopt via het budget dat de fracties krijgen op basis van de verordening fractieondersteuning, zodat de fracties zelf de vrijheid hebben om af te wegen of en zo ja welke scholing een fractiegenoot nodig heeft om als raads- of commissielid beter te kunnen functioneren.

De scholing die via deze verordening wordt geregeld gaat over om niet partij- politiek gerichte scholing die de gemeente (door tussenkomst van de burgemeester en/of de griffier) aan alle raadsleden (of een specifieke doelgroep vanuit de raad, zoals scholing voor het presidium) aanbiedt. Deze scholing wordt bekostigd uit het beschikbare griffiebudget (= het budget raads- en raadscommissies).

En daarnaast kunnen raads- en commissieleden er zelf voor kiezen om niet- partijpolitiek georiënteerde scholing te volgen die bekostigd wordt uit het budget dat via de verordening fractieondersteuning aan elke fractie beschikbaar wordt gesteld. Zie de verordening fractieondersteuning 2019.

Bij lid 3: Hengelo kent vanuit onze systematiek geen maximum vergoeding maar een verdeling van het budget voor scholingskosten tussen enerzijds het griffiebudget (= het budget raads- en raadscommissies welk budget in beheer is bij de griffier) en anderzijds het budget fractievergoeding dat per fractie verstrekt wordt.

De gemeente (burgemeester of griffier) biedt scholing aan die wordt betaald uit het griffiebudget (= het budget raads- en raadscommissies). Scholing die de gemeente niet aanbiedt betaalt de fractie uit het fractiebudget.

Artikel 5 Informatie- en communicatievoorzieningen

De huidige regeling is dat raadsleden een bedrag van €1.000,- bruto ontvangen dat zij kunnen besteden aan een device. Commissieleden ontvangen dit bedrag niet. In verband met aangescherpte privacy regels is een device in bruikleen, dat wordt beheerd door de gemeente zuiverder. De zittende raadsleden hebben echter net hun 'devices' aangeschaft. Daarom wordt vanaf de volgende raadsperiode overgegaan op een bruikleen stelsel.

Het college van burgemeester en wethouders stelt ten laste van de gemeente aan een raadslid, wethouder of de burgemeester voor de duur van de uitoefening van zijn functie de noodzakelijke informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking. Ook commissieleden kunnen aanspraak maken op ICT-middelen op grond van art. 3.4.4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Onder informatie- en communicatievoorzieningen wordt ook verstaan een smartphone een computer en de daarbij behorende (internet)abonnementen. Er mag slechts een één computer verstrekt worden. Geadviseerd wordt te verstrekken op basis van een bruikleenovereenkomst. Een computer is een desktop, laptop, tablet- of minicomputer. Een smartphone is niet te kwalificeren als computer.

Artikel 6 Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

In het kader van de werkkostenregeling op grond van artikel 31 Wet op de Loonbelasting 1964 zijn een aantal vergoedingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de verordening aangewezen als eindheffingsbestanddeel. De gemeente draagt in dat geval de loonbelasting, waardoor de vergoeding belastingvrij (netto) aan de politieke ambtsdrager kan worden overgemaakt. Anders worden deze door de Belastingdienst als loon gezien en moet hierover bij de politieke ambtsdragers loonbelasting worden ingehouden. In het kader van de werkkostenregeling kan in de financiële administratie worden aangegeven of een verstrekking of vergoeding onder de gerichte vrijstellingen, intermediaire kosten of onder de nihil-waarderingen valt.

Gemeenten mogen daarnaast een verstrekking of vergoeding in de vrije ruimte - tot 1,2% fiscale loonsom - onderbrengen zonder fiscale consequenties. Indien de grens van 1,2% wordt overschreden, zal de gemeente 80% eindheffing moeten betalen.

Artikel 7 Betaling vaste vergoedingen & artikel 12 Betaling en declaratie van onkosten

Het Rechtspositiebesluit en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers regelen wanneer de vergoedingen en onkosten betaald moeten worden aan raads- en commissieleden. Daar waar geen expliciete termijn is genoemd, kunnen deze artikelen uitkomst bieden. De betaling van onkosten kan worden voorgeschoten uit eigen middelen en later gedeclareerd worden. Het verdient aanbeveling dat het college een formulier vaststelt waarmee raads- en commissieleden gemaakte onkosten kunnen verantwoorden. Indien de driemaandelijks uitbetaling voor een commissieleden

onverhoopt tot problemen leidt, dan kan er in overleg met de griffier bij uitzondering tot een maandelijkse betaling worden overgegaan.

Aan de leden**Datum**

6 februari 2024

Ons kenmerk

U202400019

Lbr. 24/004

Telefoon

070-373 83 93

Bijlage(n)

6

Wijziging Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden
en Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Met deze ledenbrief informeren wij u over een aantal wijzigingen in de Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden en de Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder. Wij adviseren u deze wijzigingen in uw eigen Verordening en Regeling over te nemen.

Aanleiding

Het rijk past jaarlijks het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers aan. Met name om de bedragen te indexeren, maar aan het begin van 2023 zijn in verband met een wijziging van de Gemeentewet de bepalingen die zien op dienstreizen buiten de gemeente in het besluit en de regeling ook inhoudelijk aangepast. In verband met die aanpassing is de Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden van de VNG gewijzigd. Verder zijn er twee circulaire verschenen die zowel in de Model Verordening als de Model Regeling zijn verwerkt en zijn enkele technische aanpassingen gedaan.

Wijzigingen in Model Verordening en Model Regeling

De wijzigingen in de beide modellen zijn hieronder kort opgesomd. De wijzigingen zijn nader toegelicht in de was-wordt-tabellen die als bijlage 1 en bijlage 4 bij deze brief zijn opgenomen.

Wijzigingen in beide modellen (zowel Model Verordening als Model Regeling)

- Facultatieve bepaling om politieke ambtsdragers onder bepaalde voorwaarden informatie- en communicatievoorzieningen te kunnen laten overnemen bij aftreden of ontslag;
- Verduidelijking dat bij het declareren van onkosten geen bewijsstukken nodig zijn als het bij de vergoeding om een forfaitair bedrag gaat;

Aanvullende wijzigingen Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden

- Regeling voor de vergoeding van reiskosten voor dienstreizen buiten de gemeente naar aanleiding van een wijziging van de Gemeentewet op dit punt;
- Aanpassing van het bedrag van de maximale toelage voor een lid van een bijzondere raadscommissie met ingang van 1 januari 2024;
- Herstel van een omissie bij de omstandigheden voor het toekennen van een hogere vergoeding voor het bijwonen van de vergaderingen van een raadscommissie;

Aanvullende wijziging Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder

- Herstel van twee omissies die betrekking hadden op reizen voor de uitoefening van het ambt en de vergoeding van kosten bij het gebruik van een ter beschikking gestelde auto.

Bijlagen

Deze ledenbrief bevat zes bijlagen:

Bijlage 1. Was-wordt-tabel Wijziging Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden

Bijlage 2. Raadsbesluit Wijziging Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden

Bijlage 3. Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden met wijzigingen bijhouden

Bijlage 4. Was-wordt-tabel Wijziging Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder

Bijlage 5. Raadsbesluit Wijziging Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder

Bijlage 6. Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder met wijzigingen bijhouden

De bijlagen 1 en 4 kunnen gebruikt worden voor de raads- en collegevoordracht voor de wijziging van de verordening en de regeling. De bijlagen 2 en 5 zijn opgemaakt in Word 2.0 format (DROP) en kunnen dus gebruikt worden voor publicatie, zonder toelichting.

Informatie

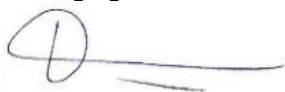
De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (www.decentraleregelgeving.nl). De VNG modelverordeningen (zonder de toelichtingen) staan ook in Modellen Decentrale Regelgeving (<https://puc.overheid.nl/mdr/>).

Vragen

Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het Klantcontactcentrum van de VNG (070-3738393 of e-mail info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Was-wordt-tabel Wijziging Model Verordening rechtspositie Raads- en commissieleden 2019 (gewijzigd model, januari 2024)

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens onderstreept (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

In artikel 3, tweede lid wordt '€ 120 per maand' vervangen door: € 139,90 per maand (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<u>2. Een raadslid dat lid is van een bijzondere commissie als bedoeld in artikel 3.1.4, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers wordt voor de duur van de activiteiten van de commissie een toelage toegekend van [bedrag (maximaal € 120)] per maand.</u>	<u>2. Een raadslid dat lid is van een bijzondere commissie als bedoeld in artikel 3.1.4, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers wordt voor de duur van de activiteiten van de commissie een toelage toegekend van [bedrag (maximaal € 139,90)] per maand.</u>

Artikel 4 komt te luiden (artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 4. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente 1. Voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur als bedoeld in artikel 97 Gemeentewet worden aan een raads- of commissielid vergoed: a. de kosten voor het gebruik van openbaar vervoer; b. bij gebruik van een eigen auto het maximumbedrag dat door een werkgever aan een werknemer per afgelegde kilometer onbelast kan worden verstrekt . 2. Voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente, ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur, worden aan een raadslid of	Artikel 4. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden 1. Voor reizen als bedoeld in artikel 3.1 van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers en artikel 3.1.7 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers worden aan een raads- of commissielid vergoed: a. de kosten voor het gebruik van openbaar vervoer; b. bij gebruik van een eigen vervoersmiddel het maximumbedrag dat door een werkgever aan een werknemer per afgelegde kilometer onbelast kan worden verstrekt alsmede de parkeer- of stallingskosten, veerkosten en tolkosten;

<i>commissielid bij gebruik van eigen auto tevens de parkeer-, veer- en tolkosten vergoed;</i> 3. <i>Boetes en naheffingsaanslagen voor parkeren worden niet vergoed.</i> 4. <i>Als een raadslid of commissielid een tijdelijke functionele beperking heeft, kan voor reizen als bedoeld in het eerste lid, een voor de beperking geschikte vervoersvoorziening worden vergoed of ter beschikking gesteld.</i> 5. <i>De noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfkosten die een raadslid of commissielid maakt in verband met reizen buiten het grondgebied ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur worden ten laste van de gemeente vergoed.</i>	2. Boetes en naheffingsaanslagen voor parkeren worden niet vergoed. 3. Als een raadslid of commissielid een functionele beperking heeft, kan incidenteel een voor de beperking geschikte vervoersvoorziening worden vergoed of ter beschikking worden gesteld. 4. De noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfkosten die een raadslid of commissielid maakt in verband met reizen, gemaakt voor de uitoefening van de functie, worden ten laste van de gemeente vergoed.
---	--

Artikel 6, eerste lid (artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit) komt te luiden:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<u>1. Een raadslid van een gemeente die kosten maakt om zich tijdens het ambt te oriënteren op zijn verdere loopbaan of mobiliteit bevorderende activiteiten ontplooit, als bedoeld in artikel 3.1.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, worden ten laste van de gemeente vergoed.</u>	<u>1. Als een raadslid van een gemeente kosten maakt om zich tijdens het ambt te oriënteren op zijn verdere loopbaan of mobiliteit bevorderende activiteiten ontplooit, als bedoeld in artikel 3.1.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, dan worden die kosten ten laste van de gemeente vergoed.</u>

In artikel 8, onderdeel a wordt na 'taakgebied van de commissie' ingevoegd: voor deelneming aan haar werkzaamheden (artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<u>a. het commissielid op grond van zijn bijzondere beroepsmatige deskundigheid op het taakgebied van de commissie is aangetrokken en/of</u>	<u>a. het commissielid op grond van zijn bijzondere beroepsmatige deskundigheid op het taakgebied van de commissie voor deelneming aan haar werkzaamheden is aangetrokken en/of</u>

Artikel 9, tweede lid (artikel I, onderdeel D, van het wijzigingsbesluit) komt te luiden:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<u>2. Het raads- of commissielid levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente.</u>	<u>2. Het raads- of commissielid levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente. Overname van de informatie- en communicatievoorzieningen na schoning is mogelijk tegen vergoeding van de resterende waarde van de voorzieningen in het economisch verkeer.</u>

Artikel 12, tweede lid (artikel I, onderdeel E, van het wijzigingsbesluit) komt te luiden:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
2. Een aanvraag om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken.	2. Een aanvraag om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken. Het vereiste om bewijsstukken te overleggen geldt niet wanneer de vergoeding een forfaitair bedrag betreft.

Toelichting

Algemeen

Met dit wijzigingsbesluit wordt de Verordening rechtspositie Raads- en commissieleden 2019 gewijzigd. Dit in verband met wijzigingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers alsmede de inhoud van twee circulaire's.

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A

Met ingang van 1 januari 2024 is het bedrag van de maximale toelage voor een lid van een bijzondere commissie verhoogd.¹ Deze wijziging voert die verhoging ook in de verordening door.

Artikel I, onderdeel B

Voor de vergoeding van reiskosten aan raads- en commissieleden voor dienstreizen binnen het grondgebied van de gemeente waren al regels gesteld in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Voor dienstreizen buiten de gemeente kon dit nog niet omdat de Gemeentewet daarvoor geen grondslag bood. Inmiddels is dat wel het geval en is het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdrager zo aangepast dat het in een vergoeding voor alle dienstreizen voorziet.² In lijn hiermee wijzigt dit besluit ook de bepalingen in de verordening.

Artikel I, onderdeel C

De zin in artikel 6, eerste lid van de verordening is niet juist geformuleerd. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om dit te herstellen.

Artikel I, onderdeel D

In artikel 3.4.2 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers staat dat de gemeenteraad onder bepaalde omstandigheden bij verordening kan bepalen dat een hogere vergoeding voor het bijwonen van de vergaderingen aan een commissie wordt toegekend. Per abuis is in de verordening een van de omstandigheden onvolledig overgenomen. Deze wijziging herstelt dit.

Artikel I, onderdeel E

De gemeente verstrekt informatie- en communicatievoorzieningen in bruikleen aan de politieke ambtsdrager omdat dit noodzakelijk gereedschap is voor het vervullen van de politieke functie. Het fiscale noodzakelijkheids criterium vereist dat dit digitale gereedschap bij aftreden of ontslag weer door de ambtsdrager wordt ingeleverd bij de gemeente. Dit geeft de gemeente ook de mogelijkheid om dit ICT-middel te schonen. Omdat gemeenten de ICT-middelen daarna niet allemaal hergebruiken en er onder politieke ambtsdragers soms een wens is de ICT-middelen over te nemen, voorziet de verordening met deze wijziging in een facultatieve bepaling om het ICT-middel na schoning over te

¹ Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 2 september 2022, nr. 2022-0000455249, tot wijziging van enige wetten en besluiten in verband met de arbeidsvoorwaardenovereenkomst voor het personeel in de sector Rijk 2022–2024, *Stcrt.* 2022, 24634.

² Besluit van 26 april 2022, houdende wijziging van het Besluit pensioen politieke ambtsdragers, het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, het Voorzieningenbesluit ministers en staatssecretarissen en het Besluit rechtspositie Raad van State, Algemene Rekenkamer en Nationale ombudsman onder meer in verband met de inwerkingtreding van de Wet aanpassing Appa en enkele andere wetten 2021, alsmede aanpassing van het Vergoedingenbesluit nationale ombudsman 2006, *Stb.* 2022, 178.

nemen. De ambtsdrager dient dan wel een vergoeding voor het ICT-middel te betalen die gelijk is aan de resterende waarde van de het ICT-middel in het economisch verkeer. Zie hierover ook de circulaire van 29 maart 2022.³

Artikel I, onderdeel F

Als politieke ambtsdragers onkosten declareren dienen zij daarbij in beginsel bewijsstukken te verstrekken. In de Circulaire Introductie bij gemeenten van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers is kenbaar gemaakt dat dit niet aan de orde is als de vergoeding een forfaitair bedrag betreft.⁴ In verband met vragen hierover, wordt dit ook in de verordening tot uitdrukking gebracht.

³ Circulaire “overname ICT na ambtstermijn decentrale politieke ambtsdragers” 2022-0000173050, 29 maart 2022.

⁴ Circulaire Introductie bij gemeenten van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers (*Stcrt.* 2018, 68918) p.8.